

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA) – licenz
1.6 Szak / Képesítés	Óvoda- és elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Pedagógiai alapismeretek						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Péter Lilla						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Péter Lilla						
2.4 Tanulmányi év	1.	2.5 Félév	1.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alapozó

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	98	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					6
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					8
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	28				
3.8 A félév össz-óraszámja	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• --
4.2 Kompetenciabeli	• --

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Vetítő, laptop, hangfal, internetkapcsolat, CD
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Vetítő, laptop, hangfal, internetkapcsolat, CD, flipchart, filctoll

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	✓ Különböző életkori sajátosságokhoz képzési szinthez és célcsoportokhoz adaptált oktatási vagy nevelési programok tervezése ✓ A sajátos óvodai és kisiskolai oktatási-nevelési folyamat kivitelezése ✓ Az óvodások és kisiskolások tanulási tevékenységének, eredményeinek, fejlődési folyamatának értékelése
Transzverzális kompetenciák	Neveléstudományi szakértelmet tükröző, egyértelmű értékválasztásra alapozott szaketikai normák és elvek alkalmazása

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A szakmai, pszicho-pedagógiai és módszertani ismeretek felhasználása, értelmezése, feldolgozása és alkalmazása az oktatási-nevelési tevékenységek és didaktikai eszközök tervezésének teljes folyamatában; Didaktikai alapelvek azonosítása és alkalmazása a foglalkoztatott célcsoport számára tervezett sajátos oktatási-nevelési tevékenységben; A kisiskolások és óvodások fejlődését szolgáló sajátos didaktikai alapelvek és módszerek alkalmazása a tevékenységek megvalósítása és a tantárgyak tanítása során.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A neveléstudományok osztályozási kritériumainak megismerése, a tudományközi kapcsolatok elemzése; Az óvodások és kisiskolások személyiségfejlődését meghatározó tényezők elemzése, értelmezése; A nevelési folyamathoz kötődő alapvető fogalmak ismerete, a nevelési folyamatok sajátosságaiban és törvényszerűségeiben való tájékozottság Az alapvető pedagógiai szakkifejezések célszerű, hatékony és adekvát alkalmazása a kommunikáció folyamatában; A nevelési célok osztályozásának és műveletesítésének gyakorlati alkalmazása;

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a pedagógiába. A pedagógia mint a nevelés tudománya	Előadás, magyarázat	
2. A nevelés metaforái. A nevelés fogalmának hagyományos és korszerű meghatározása	Előadás, magyarázat, kooperatív tanulás, játék	
3. A nevelés formái (formális, nonformális, informális nevelés)	Kooperatív tanulás	
4. A nevelés sajátosságai	Előadás, magyarázat, kooperatív tanulás,	

	játék	
5. A fejlődés, nevelés és nevelhetőség. Az átöröklés szerepe a személyiség fejlődésében	Előadás, magyarázat Oktatófilm	„Vadgyermek” dokumentumfilm
6. A környezet szerepe a személyiség fejlődésében	Előadás, magyarázat, Filmelemzés	„Vadnak születtek”
7. A tevékenység és nevelés szerepe a személyiség fejlődésében. A nevelés koordináló, integráló, meghatározó szerepe	Előadás, magyarázat, kooperatív tanulás	
8. Alapvető nevelési környezetek: iskola, család, média szerepe a személyiség fejlődésében	Előadás, magyarázat, kooperatív tanulás	
9. Nevelés, önnevelés, permanens nevelés	Előadás, magyarázat, kooperatív tanulás	
10. A tanuló és a pedagógus szerepe a nevelési folyamatban. A pedagógus szerepei, státusza és személyisége	Előadás, magyarázat, Filmelemzés, beszélgetés	
11. A nevelés rendszerjellege	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
12. Az elmélet és gyakorlat viszonya a pedagógiában	Előadás, magyarázat, szemléltetés, kooperatív tanulás	
13. A nevelés célirányossága. A nevelési célok funkciói és típusai	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
14. Törvény és alapelv a pedagógiában. Ismétlés, kérdések, összefoglalás	Előadás, magyarázat, szemléltetés, gyakorlás, játék	
Könyvészet Birta-Székely Noémi – Fóris-Ferenczi Rita (szerk., 2007): <i>Pedagógiai kézikönyv</i> . Ábel Kiadó, Kolozsvár. Péter Lilla (2009): <i>Bevezetés a pedagógiába</i> . Egyetemi kiadó, Kolozsvár. Ferenczi Gyula – Fodor László (1993): <i>A pedagógia tudományelméleti alapjai</i> . Stúdium könyvkiadó, Kolozsvár. Birta-Székely Noémi (2006): <i>Tanárok pedagógiai műveltsége</i> . Ábel Kiadó, Kolozsvár. Birta-Székely Noémi (2010): <i>A pedagógia alapjaitól az oktatás elméletéig</i> . Ábel Kiadó, Kolozsvár. Fodor László (2005): <i>Általános és iskolai pedagógia</i> . Stúdium Könyvkiadó, Kolozsvár. Fodor László (2007): <i>Nevelélmélet</i> . Ábel Kiadó, Kolozsvár.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Mit tudunk a pedagógiáról és nevelésről? A pedagógia mint tudomány. Kialakulásának szakaszai	beszélgetés, csoportmunka, játék	
2. A pedagógia tudományközi kapcsolatai. A pedagógiai tudományok rendszere. Integrálódás és differenciálódás a pedagógiában	kiselőadás, beszélgetés, csoportmunka	
3. A pedagógia tanulmányozásának jelentősége. A pedagógiai szaknyelv fejlődésének sajátosságai	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
4. A nevelés lehetősége és szükségessége I.	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
5. A nevelés lehetősége és szükségessége II.	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	

6. A nevelés korlátai	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
6. Nevelés és szocializáció. Egyén, kultúra és társadalom I.	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
7. Nevelés és szocializáció. Egyén, kultúra és társadalom I.	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
8. A nevelés alapvető szinterei I. (család, bölcsőde)	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
9. A nevelés alapvető szinterei II. (óvoda)	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
10. A nevelés alapvető szinterei III. (iskola)	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
11. A pedagógus szerepe, státusza a nevelési folyamatban. Létezik-e ideális nevelő, ideális nevelt?	kiselőadás, problematizálás beszélgetés, játék, csoportmunka	
12. A nevelés mint pozitív értéktartalmú tevékenység. A nevelés negatív irányultságú tevékenységektől való elhatárolása I.	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
12-13. A nevelés mint pozitív értéktartalmú tevékenység. A nevelés negatív irányultságú tevékenységektől való elhatárolása II.	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
14. Pedagógiai kasszótár összeállítása	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	

Könyvészet

Birta-Székely Noémi – Fóris-Ferenczi Rita (szerk., 2007): *Pedagógiai kézikönyv*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Péter Lilla (2009): *Bevezetés a pedagógiába*. Egyetemi kiadó, Kolozsvár.

Czike Bernadett (1996): *Bevezetés a pedagógiába*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 28-53.

Ferenczi Gyula – Fodor László (1993): *A pedagógia tudományelméleti alapjai*. Stúdium könyvkiadó, Kolozsvár.

Birta-Székely Noémi (2006): *Tanárok pedagógiai műveltsége*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Birta-Székely Noémi (2010): *A pedagógia alapjaitól az oktatás elméletéig*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Fodor László (2005): *Általános és iskolai pedagógia*. Stúdium Könyvkiadó, Kolozsvár.

Fodor László (2007): *Nevelélmélet*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Alapvető pedagógiai tájékozottság kialakítása, amely később alapját képezheti a különböző személyek és nevelési csoportokkal (óvodások, kisiskolások, tanulók, családok, tanárok, alkalmazottak, stb.) való hatékony kapcsolattartásra.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső

			jegyben
10.4 Előadás	Pedagógiai alapfogalmak ismerete	Írásbeli vizsga	75%
	Pedagógiai alapfogalmak és a közöttük lévő kapcsolatok szakszerű értelmezése és gyakorlati alkalmazása	Írásbeli vizsga	
10.5 Szeminárium / Labor	Olvasmánynapló készítése Kiselőadás megtartása, amelyen belül feladatok, csoportmunka, játékok összeállítása és alkalmazása a társakkal.	Folyamatos megfigyelés, a szemináriumi tevékenység elemzése, értékelése	25%
	Aktív részvétel a szemináriumokon	Folyamatos megfigyelés	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- szemináriumon való aktív részvétel (jelenlét – minimum 80%, szemináriumi kiselőadás megtartása, társak aktív bekapcsolása a szemináriumi tevékenységbe) - A nevelési folyamathoz kötődő alapvető fogalmak ismerete, a nevelési folyamatok sajátosságaiban és törvényszerűségeiben való tájékozottság – írásbeli vizsga			

Kitöltés dátuma

2013. 09. 17

Előadás felelőse

dr. Péter Lilla

Szeminárium felelőse

dr. Péter Lilla

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató:

dr. Demény Piroska

.....